

Hvad ser du?

Jeg har taget mig den frihed at omskrive en af *Søren Kierkegaards Taler ved Altergangen om Fredagen* og gengive den i forkortet form her i månedsbladet. Den findes i bind 13 af hans *Samlede Værker* side 272-77.

Han forkynder på sin egen måde nogle sandheder, som vi gør vel i at agte nøje på, thi de går os let forbi.

Han siger således, at vi ikke kan foretage en direkte sammenligning mellem et menneske og Gud og f.eks. sige, at Guds kærlighed er større end den største menneskelige. Enhver direkte sammenligning kan lede vild. »Mennesket er kærligt – Gud er endnu mere kærligt« – det hører man ofte, og få lægger mærke til, at der hermed ikke er sagt noget væsentligt, snarere noget søvndyssende, sentimentalt, som om den menneskelige kærlighed næsten når op til Guds – som om den menneskelige kærlighed overhovedet er sammenlignelig med Guds!

Man går glip af det guddommelige, hvis det kun gøres til en forlængelse af det menneskelige i dets højeste form.

Det guddommelige kan ikke tænkes – det må *åbenbares*. Det gælder ikke mindst kærligheden.

Vi går som regel ud fra, at blot ordet »kærlighed« anvendes, forstår mennesker, hvad vi mener. Og så knytter vi vor forkyndelse dertil – og forfejler det hele! Thi ingen har nogen anelse om, hvad Guds kærlighed er – og det hjælper ikke det mindste, at de kender ordet »kærlighed« og selv benytter det.

*

Forkyndelse er noget specielt. *Paulus* siger herom: »Bed tillige for os, at Gud vil åbne os en dør for Ordet, så vi kan forkynde Kristi *hemmelighed*, for hvis skyld jeg også er i lænker; ja, bed om, at jeg må *åbenbare* den med de rette ord« (Kol. 4,3-4).

Med dette ord som lys og lygte vil jeg ved indgangen til eftersommeren og efteråret sige noget om det, der efter mit skøn er tidens største behov: *forkyndelse af evangeliet i Ånd og sandhed* i håb om, at mange vil bede Gud om, at Han vil oprejse og skænke os forkyndere efter Hans sind – mænd, der ikke svajer for enhver lærdoms og enhver modernitets vind, men forbliver i Gud til et vidnesbyrd for mange.

*

Paulus anmoder om forbøn, at *Gud vil åbne ham en dør for Ordet*. Han befandt sig i en situation, hvor han ikke kunne åbne døren for sig selv og for Ordet. Det er den bedste situation for en forkynder, langt bedre, end om han kan vælge og vrage imellem mulighederne. Så bliver det at forkynde ikke en selvfølge, men en Guds gave – og så bliver det ikke en vane! Når Paulus trådte frem, vidste han, at det var Gud, der havde gjort det muligt, kun Gud! Det gav hans fremtræden og forkyndelse et særpræg. Øjeblikket var kostbart, helligt og enestående – næste øjeblik kunne det atter være umuligt! Lad os være taknemmelige, om mennesker lukker os ude, idet de lukker døren for os; det giver os en anledning til at opleve, at Gud åbner den, hvor han vil – hvem ved, om det var Guds største velsignelse, at vi stod foran lukkede døre dag efter dag for at opleve og erfare, hvad Gud gør!

*

»Så vi kan forkynde Kristi *hemmelighed*« – så er vi, hvor Søren Kierkegaard førte os hen, nemlig der, hvor tanken ikke strækker til. Kristus er *Guds hemmelighed* (Kol. 2,3); når apostelen i en anden sammenhæng beder om forbøn, drejer det sig om, at han »med frimodighed må forkynde *evangeliets hemmelighed*« (Efes. 6,19).

I mennesket er der ikke uden videre et tilknytningspunkt for evangeliet. Derimod er der et *ffjendskab* imod det.

Guds ord ligger ikke i forlængelse af, hvad mennesket sådan går og spekulerer på eller tænker sig, men er snarere det stik modsatte heraf.

Hvis ikke Faderen drager, kommer ingen til Sønnen (Johs. 6,44); hvis ikke Herren åbner et menneskes hjerte, så det giver agt på, hvad der siges, hører ingen (Ap. G. 16,14).

Det hjælper ikke, at man forsøger at drage mennesker med denne verdens metoder. Det er at bedrage dem og sig selv. Kristus er en *hemmelighed*, der ligger udenfor, hvad noget menneske kan finde ud af; han er mere end en *gåde*, thi en gåde kan man måske løse, men Guds *hemmelighed* har intet menneske adgang til.

Paulus trådte aldrig selvsikkert frem, når han forkyndte Guds *hemmelighed*. Det var med frygt og megen bæven og dog med hellig frimodighed. Han trak aldrig

budskabet ned for at gøre det mere populært, men talte *ud af Gud i Kristus Jesus for Guds åsyn* (2. Kor. 2,17).

*

Evangeliet var for apostelen ikke et budskab, der skulle afleveres på bedst tænkelig måde, men en *hemmelighed*, som skulle *åbenbares*; derfor sagde han: »Ja, bed om, at jeg må *åbenbare* den med de rette ord!«

Her er vi ved det afgørende for, om forkyndelse virkelig er forkyndelse! Al sand forkyndelse *åbenbarer* Guds *hemmelighed*. Det er således alt andet end et foredrag. Ja, det er noget mere end at sige det bibelsk rigtige. Virkelig forkyndelse er en *begivenhed med guddommeligt indhold*, så sandt der altid sker noget afgørende, når guddommelige *hemmeligheder* åbenbares. Enten forhærder mennesket sig, eller også rammes det af Ordet til ydmygelse, omvendelse og frigørelse.

Der burde formentlig afholdes langt færre møder. Der burde antagelig siges langt mindre.

*

»med de rette ord« – Guds *hemmelighed* kan ikke forklares, ikke påtvinges med argumenter, »beviser« eller andre overtalende ord – Guds *hemmelighed* må *åbenbares* – som et lys, der tændes på samvittighedens mørke sted – det kan kun ske med *de rette ord*«, d.v.s. ord, *indgivet af Guds Ånd*.

Paulus talte *ud af Gud* (2. Kor. 2,17); han kendte Jesu ord: »Den, der taler *af sit eget*, søger sin egen ære« (Johs. 7,18), og det ville apostelen under ingen omstændigheder; han ville være sanddru, og det er kun den, der, idet han træder frem og taler, søger Guds ære. En sådan modtager de *rette ord*, Åndens ord, der er Ånd og er Liv.

Det er forkyndelse!

På denne baggrund forekommer det mig svært at forstå, at der er så mange, der sprudler af ivrighed efter at komme til at sige noget. Og det er mig helt ufatteligt, at nogen vover at optræde med drama, rock og andre tricks.

Forkyndelse af Guds *hemmelighed* er i dag ved at blive den sjældne undtagelse.

*

Paulus kunne som sagt ikke selv åbne døren for sig og budskabet om Kristus. Han var for Kristi hemmeligheds skyld i lænker (Kol. 4,3).

Enhver sand forkynder er i lænker. For nogles vedkommende bogstaveligt, for en hvers vedkommende *bundet i samvittigheden til Kristus*, så han ikke kan foretage sig noget på egen hånd.

Lænkerne gør ham mange andre tjenester. De er også om ham, når han ikke træder frem. De binder ham til Herren og hans vej. Tager han blot det mindste skridt bort herfra, skærer lænkerne ham i hjertet. Skal han købe et sæt tøj, lader lænkerne ham straks mærke, om Herren er med i købet eller imod det. Ja, det gælder også, når han vil købe noget mindre. Han er ikke sin egen; han er Herrens træl.

Hans frihed er altså begrænset til Herrens vilje, men anden frihed ønsker han ikke, thi det ville være kødets frihed.

Det præg kan »prædikanter« gerne undvære, men ikke »forkyndere«, thi de er Herrens repræsentanter.

De er under Herrens tugt. Og Herren er (ja, nu citerer jeg atter Kierkegaards tale) *storhertet og nøjeregnende* på en gang! Vi vover ikke at vende os bort fra hans nøjereghed over »sådanne bagateller«, thi Guds tugt er til vort bedste. I folkevisen om dronning *Dagmar* hedder det, at hun, da kong Valdemar Sejrs endelig nåede frem til hendes dødsleje, vågnede op og bekendte sin synd, at hun havde »snøret sine ærmer om søndagen« – hvilken bagatel, siger den »frigjorte« kristne i dag med et overbærende smil, thi han kender intet til, hvor *nøjeregnende* Gud er med *den, der står ham nær*. Hvis vore dages »kristne« rockgrupper kendte en smule til det, ville de på stedet høre op med deres pågåenhed og larm – men ak, vor tids »avancerede« er i sammenligning med dronning *Dagmar* fra begyndelsen af det trettende århundrede *jammerlige tilbageskridt!*

Herren tugter hårdt enhver søn, som han har kær. Han lader lænkerne snære i samvittigheden, hver gang hans søn forlader Hans tanker og veje og vælger sine egne eller tidens.

*

Sand forkyndelse er en hemmelighed – ingen kan høre den som den naturligste sag af verden. Alt andet kan øret høre, men overfor forkyndelse af Guds hemmelighed er øret døvt.

Således står enhver forkynder i den dobbelte umulighed, at han ikke kan sige noget af sig selv, og at tilhørerne ikke kan høre af sig selv. Han er sandelig kastet på Herren!

Men det er hans umistelige forret, hans *Gud-givne privilegium!*

*

Når Ordet virkelig forkyndes, sænker en *mærkbar stilhed* sig over dem, der er til stede. Det er Guds nærhed!

Det er nemlig dybest set *ham, der taler!* Ordet udgår af Guds mund. Hvor det ikke er tilfældet, er der ingen forkyndelse, selvom der siges en hel del rigtigt.

Da er tilhørerne i åndelig fare.

Vänner de sig til at høre den slags tale, bliver de mere og mere døve for Ordets forkyndelse i Ånd og sandhed.

I denne fare befinder store dele af kristenheden sig i dag. De har vænnet sig til, hvad de ikke burde vænne sig til, og er derfor ikke blot gået i stå i deres åndelige vækst, men gået tilbage.

*

Der findes imidlertid mange Guds hellige, der ikke blot har bevaret evnen til at høre, men også *skærpet* den.

Gennem *lydighed* har de skærpet deres åndelige høresans. De er fint mærkende overfor forskellen imellem *løgn* og *sandhed*. De kender også på en helt personlig måde forskellen imellem *skriflærdom* af den ene eller anden slags og *levende forkyndelse*.

I tidens åndelige virvar bliver det i stigende grad *hin enkelte* her og *hin enkelte* der, som hører, hvad Ånden taler til menighederne. Det er sådanne, den sande forkyndelse siger noget. Alle andre er eller bliver døve for den.

*

Hvis dette er en nogenlunde sand beskrivelse af tilstanden og af de afgørende behov, da må vi råbe til Gud om to ting:

(1) at *han oprejser sande forkyndere i Paulus' spor og Ånd,*

(2) at *han skænker mig og dig øren at høre med.*

Andet behøves ikke. Alt andet er fyld – men det fylder ikke behovene!

*

Vi forstår altid bedst, hvad det drejer sig om, når vi betragter vor Herre og Frelser.

Han, der er Guds hemmelighed, vidste, hvordan hans væsen og veje åbenbares for små, hjælpeløse mennesker.

Kunne du tænke dig ham optræde med rock, drama, mimen og andre tricks for at skaffe opmærksomhed om sig?

Hvis ikke, hvilke konklusioner drager du så heraf?

Da han vandrede med de to til *Emmaus* efter sin opstandelse, kunne han som den enkleste sag af verden have dramatiseret de guddommelige hemmeligheder! Tænk, hvilken mulighed for drama den opstandne Herre havde – og det havde tilmed været et ægte drama – uden maske-ring eller skuespil af nogen art! Men han gjorde ikke den mindste brug heraf.

Hvad gjorde han? Han lukkede Skrifterne op, så deres hjerter kom til at brænde (Luk. 24,32).

Al sand åbenbarelse er begrænset her til – altså begrænset til Guds udtømmelige ord!

Der er to ting at tage dybt til hjerte:

(1) *Herren lukkede Skrifterne op;* det gjorde han ved at gå ud fra Moses og alle profeterne og udlægge for dem, hvad der i alle skrifterne handlede *om ham* (vers 27).

(2) Han gjorde det sådan, at *deres hjerter kom til at brænde*. Det var alt andet end tør bibelkundskab; det var levende og livskabende ord, der tændte kærlighedens og hellighedens brand i deres hjerter.

Det er forkyndelse; det er åbenbaring af Guds hemmelighed; det er vort store behov.

*

Vi er på vej ind i svære tider. Vi, der træder frem for mennesker, bærer et ansvar, som er større, end vi ved. Vi påvirker mennesker. Vi øver indflydelse over dem. Som vi er, og som vi siger, vil mange andre i deres uselvstændighed være og sige.

Hvor mange har vi allerede skadet – hvor mange ledet den gale vej – hvor mange givet et skævt billede af Herren?

Jakobs ord (kap. 3,1) er rystende. Den største synder kaldte *Paulus* sig. Jeg er for mit eget vedkommende ikke i tvivl om, at det passer på mig.

»Bed for os«, sagde han, og jeg siger det samme – at vi dog må åbenbare Kristi hemmelighed med de rette ord – thi snart, snart kommer han, og da skal enhver forkynders arbejde prøves som igennem ild!

*

Ingen vælg en forkynders gerning for hurtigt – ingen bør forhaste sig i den sag!

Men enhver, som er kaldet af Herren, vil gennem mange forskellige erfaringer opleve både sin egen afmagt og Herrens nådes og visdoms kraft. Han fortryder ikke nådegaverne og sit kald.

Ingen forkynder får i det lange løb lov til at gå sin egen vej. Herrens tjener er blind og ledes ad ukendt vej. På den måde åbner Ånden Skrifterne for ham under stadig fornyelse, så hans hjerte kommer til at brænde mere og mere.

»Bed for os«, sagde den store apostel. Hvad skulle vi andre små dog sige andet end just det samme!

*

Disse sidste linier skriver jeg kort efter hjemkomsten fra stævnet på *Nyborg Strand*. Jeg vil ikke uddybe den glæde og taknemmelighed, vi føler efter dette velsignede stævne, thi hvis man siger for meget, går noget af velsignelsen tabt.

Men jeg vil gerne sende en kærlig hilsen og tak til enhver, der kom, og til enhver, der huskede os i forbøn. Alle de nordiske lande var repræsenteret, tillige Tyskland, Svejts og Frankrig. De helliges fællesskab er sandelig ikke menneskeværk, men Guds værk og Guds gave!

Nu skal vi imidlertid alle videre.

Må Herren hjælpe os til at komme hverandre i hu i vore bønner. Guds rige nåde over jer alle i *Finland, Sverige, Norge, Færøerne, Tyskland, Svejts, Frankrig* og herhjemme i gamle *Danmark!*

*

Næste stævne bliver, om Gud vil, i *Murnau* i Bayern, Tyskland. Stævnet er planlagt til dagene tirsdag d. 1. til søndag d. 6.

oktober. Møderne afholdes på tysk, men tolkes simultant til dansk. Se nærmere meddelelsen andetsteds i bladet.

*

Næste års stævne på *Nyborg Strand* er planlagt til dagene 7. til 12. juli, altså i *industriferien*.

Vi kan slet ikke se så langt frem i tiden, men allerede nu lægger vi dagene i Herrens hænder – han kender dem jo fuldt og helt!

*

Bibeltimerne over *Johs. Åbenbaring* fortsætter med kap. 13 mandag d. 9. september i *Østerbrohuset* i Århusgade på Østerbro i København.

Det er tanken, at vi samles hver fjortende dag, indtil vi har gennemgået alle kapitlerne. Tak for forbøn!

*

Herren skænker også i år vort folk en *rigelig høst*. Medens jeg sidder og skriver dette, arbejder mejetærskerne for fuld kraft, om aftenen ved projektørlys. Må der dog stige tak op til Gud fra mangfoldige

danskere, der dag efter dag får lov til at modtage det daglige brød og meget mere!

Paulus siger, at han formår alt i Kristus, både at lide mangel og have overflod. Som nation har vi ikke formået at have overflod; vi har misbrugt Guds mange gaver og åbnet for synden dermed.

Måtte dette års overflod bringe mange til eftertanke og taknemmelighed! Sammenligner vi vore forhold med deres, der bor i *Asien, Afrika, Syd-Amerika*, er det ganske nærliggende, at vi alle bøjer os i taksigelse og giver Gud æren. De gammeldags *høstgudstjenester* var ikke nogen dårlig ide.

*

Bibeltimerne på *Nyborg Strand* blev optaget på *lydbånd*. Så snart vi har fået de praktiske ting med kopiering og udsendelse lagt til rette, vil vi sende båndene til dem, der allerede har bestilt dem, og give meddelelse her i bladet om pris, m.v.